

Tvary zemského povrchu

2 základní způsoby členění zemského povrchu: 1) *vertikální členitost (výšková)* – podle nadmořské výšky a rozdílu nadmořských výšek

2) *horizontální členitost (povrchová)* – podle členitosti pobřeží pevniny

1) VERTIKÁLNÍ (VÝŠKOVÁ) ČLENITOST

A) členění zemského povrchu podle nadmořské výšky (absolutní výškové členitosti)

- nížiny – 0 až 200 m. n. m., teplé oblasti s úrodnou půdou
- vysočiny – výška nad 200 m. n. m., pohoří podél státních hranic

B) členění podle rozdílu nadmořských výšek

Podle rozdílu nadmoř. výšek nejvyššího a nejnižšího bodu v okolní krajině = relativní výškové členitosti, dělíme zemský povrch na 5 typů krajiny:

- roviny – rovný, mírně zvlněný povrch, rozdíl nadmoř. výšek nejvyššího a nejnižšího bodu (tzv. výškový rozdíl) je do 30 m
- pahorkatina – krajina s pozvolnými svahy a mělkými údolími, výškový rozdíl do 150 m
- vrchovina – příkřejší svahy, hlubší údolí, výškový rozdíl do 300 m
- hornatina – výškový rozdíl do 600 m, krajina řídkěji osídlena, husté lesy
- velehornatina – velmi příkré svahy, ostré vrcholy pokryté ledem a sněhem - i v létě, výškový rozdíl nad 600 m

B) HORIZONTÁLNÍ ČLENITOST

Povrch je členitý při okraji pevnin (horizontálně). Určujeme členitost pobřeží kontinentů, pobřeží není pravidelné, je členěno zálivy, poloostrovy, ostrovy (čím více zálivů, poloostrovů má okraj pevniny, tím více je členitý)